

PARTNERI U PROJEKTU

- Općina Novi Travnik
- ŠPD Srednjobosanske šume d.o.o. Donji Vakuf, šumarija Novi Travnik
- Javno komunalno poduzeće „Vilenica-Čistoća“ d.o.o. Novi Travnik
- Javno preduzeće „Vilenica-Vodovod“ d.o.o. Novi Travnik
- Turistička Zajednica SBK/KSB
- fea - Inicijativa za šumarstvo i okoliš

SREDNJOBOSANSKE ŠUME
ŠUME SREDIŠNJE BOSNE d.o.o.
DONJI VAKUF

PODACI O FINANCIJERU PROJEKTA

PROJEKTNE AKTIVNOSTI

- Identifikacija ilegalnih deponija i procjena količina otpada u cilju izrade spiska i mape ilegalnih deponija otpada na području općine Novi Travnik.
- Tijekom trajanja projekta izvršit će se saniranje deponije otpada koja se nalazi na području vodozahvata Jaglinac.
- U cilju podizanja svijesti lokalnog stanovništva o prevenciji nastajanja i štetnosti ilegalnih deponija otpada u šumi i na šumskom zemljištu, za vrijeme trajanja projekta će se izraditi, odštampati i distribuirati letak o štetnosti odlaganja otpada u prirodu i nastajanja ilegalnih deponija otpada.

NEGATIVAN UTJECAJ OTPADA NA ŠUME

Šume zauzimaju 30% površine Zemlje i osnovno su stanište miliona vrsta, važan izvor čistog zraka i vode i imaju jako veliku ulogu u borbi protiv klimatskih promjena.

Šume imaju sljedeće funkcije:

- Sociološke funkcije (rekreacija, turizam i obrazovanje)
- Ekološke funkcije (zaštita biodiverziteta, zemljišta i voda)
- Proizvodne funkcije (snabdijevanje drvetom i nedrvnim šumskim proizvodima)

Neodgovornim postupanjem i odlaganjem otpada u šume i na šumska zemljišta ugrožavaju se prethodno navedene funkcije šuma i negativno utiče na okoliš.

Asocijacija
privatnih
šumoposjednika
Srednjobosanskog
kantona

Alekse Šantića b.b.
72 260 Busovača

info@aps-sbk.ba

www.aps-sbk.ba

Projekat: Identifikacija, mapiranje i saniranje odabranih deponija otpada koje se nalaze na šumskom zemljištu na području općine Novi Travnik

Šume su više od drveća, ali ne trebaju i ne smiju biti deponija!

OSNOVNI POJMOVI

BIOOTPAD je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz domaćinstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i sličan otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

KOMPOSTIRANJE je biološka razgradnja biootpada uz prisustvo zraka, pri čemu nastaju ugljikov dioksid, voda, toplina te konačni proizvod kompost (humus).

MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD je otpad iz domaćinstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz domaćinstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je metal, papir, plastika, staklo i dr.).

OTPAD je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada važni u svrhu zaštite javnog interesa.

PROIZVOĐAČ OTPADA je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad.

RECIKLAŽNO DVORIŠTE je prostor namijenjen odvojenom sakupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

RECIKLIRANJE je postupak sakupljanja odbačenih proizvoda, razvrstavanje i njihovo pretvaranje u nove materijale za izradu novih proizvoda slične ili iste namjene.

SMEĆE je dio otpada koji završi na odlagalištima smeća.

ZBRINJAVANJE OTPADA je svaki postupak zbrinjavanja otpada propisan Zakonom o upravljanju otpadom.

VRIJEME BIOLOŠKE RAZGRADNJE

■ PAPIRNATE MARAMICE	2-4 tjedna
🍷 OGRIZAK JABUKE	2 mjeseca
📦 KARTONSKA KUTIJA	2 mjeseca
🚬 FILTER CIGARETE	1-5 godina
👞 VUNENA ČARAPA	1-5 godina
🍷 ČAŠA OD STIROPOLA	50 godina
📦 METALNA KONZERVA	50 godina
📄 LIMENKA ZA PIĆE	200 godina
🍷 PLASTIČNA BOCA	više od 400 godina

UPRAVLJANJE OTPADOM

Dobro upravljanje otpadom započinje sprečavanjem stvaranja otpada, na prvom mjestu, jer ono što nije proizvedeno ne mora se ni odlagati. Sprečavanje ili minimiziranje stvaranja otpada treba da bude glavni prioritet u bilo kojem planu upravljanja otpadom. Tamo gdje se otpad stvara, operatori i projektanti moraju uvijek odabrati optimalnu opciju tretiranja otpada s najnižim rizicima po ljudsko zdravlje i okolinu.

Na shemi ispod je prikazan redoslijed po kojem treba upravljati otpadom. Iz ove hijerarhije je vidljivo da najprije treba smanjiti količinu otpada koja se stvara, zatim taj otpad ponovno iskoristiti, a onda izvršiti prenamjenu otpada (recikliranjem, kompostiranjem ili pretvaranjem otpada u energiju) i konačno, kao posljednju opciju, odložiti otpad na deponiju.

NEGATIVNI EFEKTI ODLAGANJA OTPADA

Otpad odložen na neuređenim deponijama u šumama i na šumskom zemljištu direktno ugrožava okoliš, šumske ekosisteme i ljudsko zdravlje.

Opasnosti i druge neugodnosti su višestruke i to od:

- širenja zaraznih bolesti koje mogu prenositi glodari, insekti i druge životinje,
- nastajanje požara u šumama i na šumskom zemljištu,
- smrada, prašine i dima,
- procjednih voda iz deponije koje su veoma opasan zagađivač okoliša,
- emisija deponijskih plinova,
- zagađenja zemljišta,
- raznošenja otpada vjetrom.

Oborinske, podzemne i površinske vode, kao i one koje su na deponiju dospjele sa smećem, po pravilu su zagađene teškim metalima i različitim organskim otrovima (pesticidi, fenoli, dioksini i sl.). Procjedne vode odlaze u okolinu i zagađuju zemljište i podzemne vode i šumske ekosisteme ugrožavajući i izvore pitke vode, a stanovnicima koji žive u blizini odlagališta može biti umanjena kvaliteta življenja neugodnim mirisima koji su potencijalni izvor zaraze.

U okviru projekta: **Identifikacija, mapiranje i saniranje odabranih deponija otpada koje se nalaze na šumskom zemljištu na području općine Novi Travnik**, identificirano je i mapirano ukupno 95 ilegalnih deponija otpada.

Kao odgovorni građani smanjimo štetan utjecaj otpada na okoliš kroz organizirano odlaganje otpada. Čist okoliš naša je odgovornost i obaveza!